

Sermaye Piyasası Tanıtım Toplantıları

(6 Eylül 2003, Paris)

Müslüm Demirbilek

Başkan, Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği

Değerli Yurttaşlarımız,

Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği, üyeleri ve çalışanları adına hepinizi en içten sevgi ve saygılarımla selamlıyorum.

Konuşmamın başlangıcında Türkiye'nin en genç sermaye piyasası kurumu olan Birliğimiz hakkında sizlere bilgi sunmak istiyorum.

Aracı Kuruluşlar Birliğimiz, ülkemizde faaliyet gösteren 119 aracı kurum ile 45 bankanın üye olduğu, kanunla kurulmuş anayasal bir organizasyonu ifade ediyor.

Birliğin temel amacı, sermaye piyasasının gelişmesine katkıda bulunmak, meslek ahlâk ve kurallarını oluşturmak, araştırma, geliştirme faaliyetleri ile mesleği yüceltmek, üyelerinin ve üyeleri ile müşterilerinin borsa dışı işlemlerinden kaynaklanan uyuşmazlıklarına çözüm bulmaktır.

Size, üyelerimizin yürüttüğü temel faaliyetlerden bahsetmeden önce, ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik ortamı da kısaca anlatmak istiyorum.

Bildiğiniz gibi, Türkiye son 20 yılda, piyasa ekonomisine geçiş yönünde çok ciddi adımlar atmış bulunmaktadır. Dönem dönem bu değişimin yarattığı sancıları yaşamakla beraber, gelişmeler sabrımızın karşılığını aldığımızı ortaya koymaktadır.

Nitekim, geçen yıl %8'e yaklaşan bir ekonomik büyüme kaydedilen ülkemizde, bu hızlı büyüme eğilimi 2003 yılında da devam ediyor. Öte yandan, enflasyondaki gelişmeler de sevindirici. Sene sonunda enflasyonun %20'li seviyelerde kalacağı tahmin ediliyor. Her ne kadar bu oran AB ülkeleriyle kıyaslandığında yüksek kalsa da, ülkemiz açısından önemli bir başarı.

Türkiye, 183 milyar \$ Gayri Safi Milli Hasılası ile dünyanın 24. büyük ekonomisi. 70 milyonluk nüfusu ile de Almanya'dan sonra Avrupa'nın ikinci büyük ülkesi.

Avrupa'dan farklı olarak çok genç bir nüfusa sahip. Nüfusunun %55'i 30 yaşın altında. İşte, Türkiye ekonomisinin dinamizmini yaratan temel unsur bu genç nüfustur.

Her şeyden önce iyi eğitilmiş iş gücü, girişimci ruh, değişikliklere ve gelişmelere çabucak uyum sağlayan dinamik bir özel sektöre sahibiz. Geçmiş yılların aksine, artık ihracata dönük ciddi bir üretim kapasitesine sahibiz.

Türkiye, çimento üretiminde Avrupa'nın birinci, cam üretiminde dördüncü, çelik üretiminde altıncı, otomobil üretiminde dokuzuncu büyük ülkesi konumunda.

Bugün Türk tekstil ürünleri dünyada başlı başına bir marka haline gelmiştir. Türk inşaatçıları bir çok ülkede önemli projelere imza atmışlardır. Turizmde ciddi bir gücüz. 2002 yılında 13 milyon turisti konuk ettik.

Ülke olarak son oniki ayda ihracatımız 40 milyar \$'ı geçti. Dış ticaretimizin yarısı Avrupa Birliği ülkeleri ile yapılmakta. Bu da Türkiye'nin uzun vadeli hedefi olan Avrupa Birliği ile entegrasyon yolunda önemli bir gelişme. Türkiye'nin sahip bulunduğu potansiyel üzerinde daha çok şey söylemek mümkün.

Ancak, kuşku yok ki, belirgin eksikliklerimiz ve sorunlarımız da var. Bu sorunların üstesinden gelebilmek için hayli çaba göstermek gerekiyor. Atılmış ve atılmakta olan adımlar umut verici.

Yaşadığımız krizden çıkış yolunda yalnız da değiliz. Ülkemiz önemli bir uluslararası destek almaktadır. IMF, Dünya Bankası ve diğer uluslararası kuruluşlar Türkiye'yi yakından izlemekte ve istikrarlı bir ekonomik yapıya kavuşma çabalarımıza yakın destek vermektedirler. Öte yandan, Avrupa Birliğine adaylık süreci de çabalarımıza hız kazandırmaktadır.

Türkiye önemli bir dönüşüm geçirmektedir. 2001 yılı krizinden çıkışımız, bir yandan uygulanan ekonomik politikalar, diğer yandan da bu ülkenin yetişmiş insan gücü ve girişimci özel sektörü sayesinde gerçekleşmiştir. Ülkenin tüm sektörlerindeki dinamizm, finans sektöründe ve bu kapsamda özellikle sermaye piyasalarında da gözlenmektedir.

Türkiye'de Borsa 1986 yılında kurulmuş ve bu 17 yılda çok yüksek performans göstermiş, gelişen piyasalar arasında hep ön sıralarda yerini almıştır. Kısacası, Sermaye Piyasamız uluslararası normlara uygun düzenlemelere ve kurumlara sahiptir.

Bu ortamın oluşmasında, diğer sermaye piyasası kurumlarının yanında, üyelerimiz olan aracı kuruluşların zaman içerisinde kurumsallaşan ve faaliyetlerini çeşitlendiren yapılarının büyük rolünün olduğu kuşkusuzdur.

Üyelerimiz olan aracı kuruluşlarımız temel olarak:
Hisse Senedi, Hazine Bonosu, Devlet Tahvili Alım Satımı,
Repo İşlemleri,
Halka Arza Aracılık,
Yatırım Danışmanlığı ve Portföy Yönetimi,
faaliyetlerini yürütmektedir.

Bu hizmetler belli bir aracılık komisyonu karşılığında yatırımcılara sunulmaktadır. Diğer ülkelerle kıyaslandığında, Türkiye'de bu hizmetlerin çok daha uygun koşullarda verilmekte olduğu görülür.

Sermayenin sınırlarının kalktığı günümüzde Türkiye Sermaye Piyasası size düşündüğünüzden çok daha yakındır. Burada akla gelebilecek en önemli soru piyasaların ne şekilde izlenebileceği ve yatırım kararlarının nasıl verilebileceğidir.

Bu sorunun yanıtını kurumlarımızın araştırma bölümlerinin raporlarında bulabilirsiniz. Aracı kurumlarımızın büyük bölümünde sektörler, firmalar ve genel ekonomik durum hakkında günlük, haftalık ve aylık raporlar üretilmekte ve basılı olarak ya da internet siteleri vasıtasıyla yatırımcıların yararına sunulmaktadır.

Kurumlarımızın büyük kısmında, hemen hemen tüm hizmetler; sıralamak gerekirse, hisse senedi, yatırım fonu, tahvil, bono alım/satımı ve repo işlemleri internet ve interaktif telefon,

yani telefon tuşlayarak gerçekleştirilebilmektedir. Dolayısıyla dünyanın neresinde olursanız olun, yatırımlarınızı Türkiye’de gerçekleştirmeniz mümkündür.

Internet ve telefon üzerinden sunulan hizmetler, yatırımcıya ilave maliyet yüklememekte, tersine, bu güvenli ve hızlı yatırım olanakları, gışeden sunulan hizmete göre teşvik edilmektedirler.

Aracı kuruluşlar, piyasada halihazırda işlem görmekte olan menkul kıymetlerin alım satım işlemlerine aracılık etmelerinin yanı sıra ilk defa halka arz edilecek olan menkul kıymetlerin sunacağı yatırım fırsatlarından da yararlanmanızı sağlayacaklardır.

Bu arada, yine Aracı Kuruluşlar yoluyla halka arz edilmekte olan özelleştirme kapsamındaki şirket hisse senetlerine yatırım yapmak suretiyle de, bir yandan birikimlerinizi değerlendirmeniz, diğer yandan da ülke ekonomisine katkıda bulunmanız mümkün olabilecektir.

Aracı kurumlarımızın sunduğu diğer önemli hizmetler yatırım danışmanlığı ve portföy yönetimidir. Piyasaları günü gününe izleyebilmek için gerekli zamanı ayıramayan, ya da konu ile ilgilenemeyenlerin yatırım kararlarında aracı kurumlarımızın danışmanlığından yararlanmaları mümkündür.

Yine bu çerçevede, dileyen yatırımcılar, risk tercihlerini belirterek portföyünün oluşturulması ve yönetimini tümüyle aracı kurumlara bırakabilirler. Aracı kuruluş yatırımcının almak istediği risk derecesine ve tercih ettiği yatırım araçlarına göre portföyünü yönetir ve tasarrufçunun piyasa dalgalanmalarından korunmasını sağlar.

Bu arada, özellikle küçük ve orta ölçekli yatırımcılar için son derece uygun bir yatırım aracı olan yatırım fonlarından bahsetmekte yarar var. Uzman portföy yöneticileri tarafından yönetilen bu fonlar içerdiği farklı yatırım araçları sayesinde yatırımcı riskini azaltırlar. İstendiğinde kolaylıkla paraya çevrilebilirler.

Kurumlar, müşteri portföy durumu ve hareketlerini aylık olarak posta yolu ile kendilerine gönderirler. Kaldı ki, aynı bilgiler müşterilerce, istenildiği anda aracı kuruluşlardan internet ve faks yolu ile de alınabilir.

Yatırımcılar portföylerindeki hisse senetleri ve yatırım fonlarının miktarlarını, bu kıymetlerin fiziki olarak muhafaza edildiği TAKASBANK’tan da öğrenebilirler.

Ayrıca, küçük yatırımcıların aracı kurumların mali durumlarının bozulması nedeniyle zarara uğramalarının önlenmesi amacıyla Yatırımcıları Koruma Fonu da kurulmuştur.

Özetlemek gerekirse, geçmiş yıllarda sizleri yanlış yönlendirenler oldu. Alın teri ile elde ettiğiniz birikimlerinizi kaybettiniz. Bunların tatsız birer anı olarak kalmasını diliyor ve artık yatırımlarınızı güven içinde yapabilmeniz için Sermaye Piyasası Kurulu’ndan yetki belgesi almış, Birliğimiz üyesi kurumlardan yararlanmanızı öneriyoruz. Lütfen yetkisiz kurumların tavsiyelerine itibar etmeyin.

Sizlere “FIRSATLAR ÜLKESİ TÜRKİYE” adlı kitapçığın yanı sıra üyelerimizin listesi ve adreslerini içeren bir liste de sunuyoruz. Üyelerimiz, yatırımlarınızın değerlendirilmesi konusunda sizlere yardımcı olmaktan mutluluk duyacaklardır.

Gereken her durumda Birliđimizi arayabilirsiniz. İletişim için gerekli bilgiler kitapçıımızda yer alıyor.

Size esenlik dolu günler, sağlık, mutluluk ve başarılar diliyorum.